

'HUEÑ A 'CRIEN

Pəlv gba la

TIMOTE

yι

1 1'Mɔ Pəlv, 'mɔ -yι 'crien -bv 'cri. Nyisva, nɔ- nu 'mv -Yusu 'Klisu a -mɔnanyɔ -mɔ', 'ɛ lee 'mv, -ɛ mɔ, 'kłɔ yrayru -mv', Nyisva pu la le, ε di la nyibli -mv', -v kɔ -Yusu 'Klisu 'hueñ- -mvε -nyi, -bv hla 'a -ti. 2-Mɔ Timote, -ɛ mɔ 'na nveyu, -mɔ 'n yι -mɔ 'criu -ni. -Aan 'Bai Nyisva, kɔ -aan Kukɔnyɔ -Yusu 'Klisu 'hueñ-, bv nu -mv =haande -mɔ, bv yru -na nyai, bv -nyi -mv kibvwæenle.

Pəlv yι -nyi Nyisva 'wio, 'kι 'v Timote a -ta'

3'Tɔ kɔ -nyre, 'bv mɔ, 'n yι Nyisva ni de, 'n yι -nyi=e 'wio, 'kι 'v -na -ta'. Ε ni -do a 'mv, nɔ- kɔ -kvan 'n ni, =wι yι, -te 'na 'bainu ni la 'a -kvan a nunuo. 'N yι=e ni, -ɛ mɔ, -te 'n ni 'a -kvan a nunuo, ε 'sii yι. 4-Tε 'n yι la 'lι -mv bv nt hie, =hien -yι la we, 'a -ti yι bi 'lι 'mv 'kwli le. 'N -hue wen=e ni, -bv 'ye wen -mv de, -ɛ di=e nu, 'mv dɔdu nu. 5'N yι -nyi Nyisva 'wio, 'kι 'v -na -ta', -kɔtι -te -nu -Yusu 'Klisu a =wlv a yikuole -tεε, 'a -ti 'n i -hru=o li 'mv -mɔ. -Na 'dii gbagbv Loist, nɔ- mɔ yι-henyiblo, -ɛ kuo -Yusu =wlv yι, 'ti- -na diçnu a 'dii Enisi 'e kuo =ne =wlv yι. 'N yι=e ni, -ɛ mɔ, -na 'mumu, -kuo =ne =wlv yι -wε.

Pəlv yι -nyi Timote 'kłι

6'A -ti, 'n yι -mv 'n i -lee -ni de, 'kłι -mv', Nyisva -nyi -mv, ti -mv', -ɛ kɔ 'yri 'n pu la -mv dabvι 'lu bv, =ni 'nuo 'lι=t 'kłι 'lι -wεjmlt kle. Kεε, wen, 'kι bv nu -kvan, 'kι 'lι -na =wlv a pepe kι. 7=Ni 'pie 'lι hvannu, -kɔtι Nyisva a -Hihiu -mv', ε -nyi -a mv, ε 'n i -nu=o lι=t, -a 'n i -pie=e hvannu. Kεε, -Hihiu

a 'mv, ε yı -nyi -a mv 'kli, 'kı -ba nu Nyısva a -kvan, kɔ, 'kı -ba nve nyibli, kɔ, 'kı -ba kɔc ne -aan dıçnu win ki.

8 A -tı o, -tvi 'nı 'nuo 'lı -mv, 'kı -bv lee nyibli -aan Kukonyɔ a -tı. -Tvi 'nı 'nuo 'lı -mv 'na -tı, 'ye -biı 'n nı 'ne- -ji'. Kee, -na 'mumu, wen=e kı -we, 'kı -bv 'ye -hvıen, -Yusu a -haantitie a -tı, -wı yı, -te 'n ni, 'nı yı -hvıen 'ye. Kee -bv nu=o, 'kı 'lı Nyısva a 'kli 'kwli. **9** Nyısva a 'mv, ε nɔ- wa -a mv, 'e da -a mv, 'kı -ba mɔ 'a nyibli. ε 'yı -aan -haan-teblınu-tı 'pa-, ε 'yı -a mv wa, kee, ε wa -a mv nı, -e nu=o, ε -yra 'lı-ı 'a dıçnu 'kwli nı, 'kı bv nu -a mv -haande -mɔ, 'kı 'lı dadvke 'kwli. ε -hen 'nyre, ti -mv' -kɔ 'yri ε 'ye la kłɔ nı ni, 'kı ε pu la 'lı-ı 'lı, -e mɔ, ε di nu la -a mv -haande a 'mv -mɔ, 'kı 'v de -mv', -Yusu 'Klisu di la nu a -ta'. **10** Kee, ti -bv 'yri, -haande a 'mv, ε bi pepe', -te -aan Wanyɔ -Yusu 'Klisu di 'ne- -tutv kı. -Yusu 'Klisu a 'mv, nɔ- -we 'kukvv a 'kli bv, 'e tɔc ne -a mɔc, -e mɔ, 'bv mɔ, -ba 'ble 'a -haantitie kva, ε di -nyi -a mv 'kli yrayru -mv', ε 'ye nı -we 'lı.

11 'Mɔ -bt, Nyısva nu 'mv 'a -mɔnanyɔ -mɔ', -e di=e nu, 'mv -haantitie a 'mv nyibli pu, ε kɔ, 'mv -nv=v yı -tɔc -ni. **12** ε nɔ- kɔ -tı 'nı yı -hvıen 'ye, 'kı 'ne- -ji'. Kee, 'nı -pie=e lı 'a -tvi, -kɔtı 'n yı -Yusu 'Klisu nı, 'nı kuo =ne -wlv yı, 'tı- 'nı yı=e -tεε, -e mɔ, ε kɔ 'kli, 'kı -haantitie -bv, ε pu le, -bv pu nyibli, bv =tu=o 'yie -tutu, -nyrɔwɔ -mv', ε di ya, ε 'mv 'v nyre. **13** -Haantitie nı -do a 'mv, =wun 'v 'mv wien, ε nɔ- -bv pu nyibli -we, =nı 'cicu 'lı 'a -dedede. -Nı yı-ı nı pi, -e -bı kuo -Yusu 'Klisu =wlv yı, ε kɔ, -bv nve nyibli, 'kı 'lı 'kli -mv', -Yusu 'Klisu yı -mv -nyi 'kwli. **14** -Haantitie -mv', Nyısva -nyi -mv, -tu=o 'yie, nyiblo -dv 'nı -ha-a 'cici -ni. 'Ble -haantitie a 'mv kva -tεε, 'kı 'lı Nyısva a -Hihiu, -e nı 'v -a mv ke' a 'kli 'kwli.

Polv ne 'a dıçnu a -tı -mɔ le

15 -Yi=e nı, -e mɔ, Nyısva a nyibli a pepe -mv', -v nı 'lı Asiblugba 'kwli, v hie 'v 'mv bv. Nyibli -mv', -v mɔ Fiselt kɔ Hemseni 'hvıen-, 'kı v nı 'lı nyibli a 'mv 'nyı. **16** Kee, Onesifɔlı -mɔ -bı, ε kɔ ti, 'e pi 'mv 'kli yra le. -Te 'n nı -ji' a -tı, -tvi 'nı -nu=o ltı. -Aan Kukonyɔ bv nu=o -haande -mɔ, ε kɔ 'a 'kayu a 'dvıne 'hvıen-. **17** -Te ε di la 'ne- Rəmədıl 'kwli, -te -mv', 'n nı 'v, ε =mɔc=c le -mvɔmɔc, 'e ye=e kı. **18** -Aan Kukonyɔ bv nu=o -haande -mɔ, -nyrɔwɔ -mv', -e kɔ 'kwli ε di di de. -Te -na 'mumu, -nu 'a yiyie, ti -kɔ 'yri 'n nı la 'lı Efesidıl 'kwli, ε -hee la 'mv nı diaku.

-Yusu 'Klisu a -tı bv bi 'lı -mv 'kwli

2 **1** 'Na 'yu o, -hɔn 'v -Yusu 'Klisu -mɔ', bv -nyi -mv 'kli, -bv kuo =ne -wlv yı -tεε. **2** Ti -hi la a ti 'yri, 'mɔ -tɔc la -mv Nyısva a -tı. Nyısva a -tı -mv', 'n nı la -mɔ le, 'kı 'v nyibli -hvıhı yı, tɔc =ne nyibli -bı -mv', -we 'lı -bv kuo =wlv yı, -e di=e nu, 'waa 'mumu, v 'mv 'kli kɔ, 'kı bv tɔc =ne nyibli -bı de.

3 'Bv mɔ, -nı kɔ -bv 'ye -hvıen, -Yusu 'Klisu a -tı, kɔ =wlv a 'lila, -wı yı -haan'seyotayu, -e yı -hvıen 'ye, 'kı 'lı =wlv a 'lila 'kwli. **4** 'Bv mɔ, 'seyotayu

'bu yi tu ki ni mi, 'bu -hue bu blee ne 'a nyiblo gbagbu a plɔ, -ε -bi nyibli -mv', -v 'yi 'seyo 'pa-, ε 'ni -pv=v 'li 'waa -ti wuntɔ 'nyi le. Ke- bu ni 'mu le, 'ki 'v -mu -mo. 5-Bu pu=v cigbe'gbanyɔ a de yi. 'Bu mɔ, cigbe'gbanyɔ 'bu yi cigbe ni 'gbe, 'bu 'ye ni -tuu 'v cigbe a 'mu, 'a tete 'v, v 'yi 'li=t 'li -we, bu pu=v -ti. 6=Bu pu=v 'dvdɔnɔyɔ a de yi -we. 'Bu mɔ, 'dvdɔnɔyɔ 'bu yi 'v 'kli ni -tui, 'bu yi -ci a -kvan ni ni, ε no- blees yi, -bu di -ci a 'mu, 'a yi-he-tebli. 7-Ti -bu, 'n yi -mu -lee -ni, naa =ne =wlı kle -tee, -kɔti =ni yi=t =wlı kle ni nee -ni, -aan Kukɔnyɔ di -nyi -mu 'klt, -mu -ti a pepe a 'mu le yru.

8-Yusu 'Kl̄su, -ε mɔ la bodiɔ Dafidi a 'yonu a 'Yu, 'a -ti bu bi 'li -mu 'kwli. -Yusu a 'mu, ε 'kv ni, Nyisva 'ε -ha 'li=t 'kukunyibli 'nyi, 'ε -ha=a 'klɔ. ε no- mɔ -haantitie, 'n pi nyibli. 9=Haantitie a 'mu a -ti, 'n yi 'ye -hwɛn d̄iakî, 'v pu 'mu -jɪ', -wen nyiblo, -ε nu de -hvan. Kee, v 'yi 'li=t 'li -we, bu pu Nyisva a win -jɪ', -te ε ni bu'heenle a -ti. 10'A -ti, 'n wen ni, 'ki -bu 'ye -hwɛn, 'ki 'v nyibli -mu', Nyisva -ha 'li a -ta', -ε di=e nu, 'waa 'mumu, 'hru -mu', -ε kɔ wlɔn -Yusu 'Kl̄su di 'v -naa -ni, ε 'mu =nu wa, v 'mu=v 'ye, ε kɔ, v 'mu 'li a 'klt yrayru -mu' 'kwli pa, -kɔti a 'yi'buale. 11ε kɔ win 'ε mɔ -tee a win. Win a 'mu, ε no- -bu:

«'Bu mɔ, -ba hie 'v -aan 'klt 'ka bu, =wlı yi,

-te -a kɔ -Yusu 'hvɛn-, -a 'ye ni 'kv wen,

-ε -bi ε kɔ -a mu 'hvɛn-, -a di 'hri 'klt -we.

12 'Bu mɔ, -ba wen=ε ki, 'ki -ba 'ye -hvɛn,

-te -a mɔ -Yusu a nyibli a -ti,

-ε -bi ε kɔ -a mu 'hvɛn-, -a mu di nyibli win ki -kɔɔ -ni.

Kee, 'bu mɔ, -ba yi=t ni hle, -ε mɔ, -a 'yi=t -yi,

ε di=e 'ni hla -we, -ε mɔ, ε 'yi -a mu -yi.

13 Kee, 'bu mɔ, -ba 'yi =wluyikuonyibli 'pa-,

ε no- -mɔ -bi, ε kɔ =wlı a yikuole,

-kɔti ε no- -mɔ -bi, -ti -mu', ε hle,

ε 'yi 'li=t 'li -we, 'ki bu 'yi=t -nu..»

Tu 'v 'klt, -bu nu Nyisva a -kvan -tee, -ε di=e nu, ε 'mu -mu 'nyre le pu

14-Ti -bu, 'n yi -mu -lee -ni, pu 'li=t nyibli -bi 'kwli le, -ε di=e nu, v 'mu=v 'li -mu le -hie -tee. Ti =nu -tee, 'ki 'li Nyisva a 'nyre 'kwli, -ε mɔ, v 'ni 'nuo 'li 'blini, 'ki 'v winbvu -mu', -ε 'ye ni da -dedede a -ta', -kɔti 'blinidu a 'mu a nunuo, ε 'ni -hee=ε li nyiblo -du, kee, nyibli -mu', -v pi=t nua yi bu, ε yi nyre 'waa =wlı yi. 15-Mɔ -bi, -tu 'v 'klt, -bu nu Nyisva a -kvan -tee, -ε di=e nu, ε 'mu -mu 'nyre le pu. 'Bu mɔ, =ni mɔ Nyisva a -haan-kvannunyɔ, -ε -bi -tvi 'yi 'li=t 'li -we, bu nu -mu, 'ki 'v=v ye!. 'Bu mɔ, =ni yi nyibli Nyisva a win ni tve -ni, -ε -bi bu 'sii 'v yi, ε kɔ, bu kɔ' leyuyruo. 16ε kɔ nyibli, 'v pi -tebli -gbati a gble, -ε 'ye ni blee Nyisva a plɔ. -Mɔ -bi, =ni 'puv 'li wuntɔ -tebli a 'mu 'nyi, -kɔti nyibli a 'mu, -v pi gbledu a 'mu, v -he 'v Nyisva a 'hru bu wlɔn gbeegbe. 17-Ti -mu', v tve -ni, ε yi 'ni wlo, =wlı yi, -te =jio ni, 'ε wle, 'ki

'v 'hvi k̄i. Nyiblidu a 'mv, -v ni d̄edv a 'mv, 'k̄i Himene k̄o Fileti 'hv̄en-, v ni 'l̄ -nu 'nyi. 18 U 'ni -t̄oo=c 'k̄i -t̄ee a Nyisva a -ti, 'v ni ht̄, v wen, nyibli -mv', -v 'kv̄, Nyisva -we 'l̄ -nu 'kukunyibli a 'nyi-hihia -mo, 'e -ha -nu 'kl̄. E no-ko -ti nyibli -bi 'v hie 'v Nyisva a 'hru bv.

19 K̄ee, -t̄ee a Nyisva a win 'ni 'cici=1 lt̄. E 'wi=1 'h̄i 'pa yi, -e ku 'l̄ bv -t̄ee, 'ti- -e k̄o k̄i v 'cru 'v, -e mo: «Kukonyo yi 'a nyibli ni,» 'v 'cru 'v de: «A -ne nyiblo 'bu ni 'v, 'bv pu le, e mo Kukonyo a nyiblo =ni, e k̄o bv hie 'v de 'kuku a nunuo bv.»

20 'Bu mo, =ni mu 'l̄ d̄ekonyo a 'kayu bv, -di 'yee 'l̄ 'pueli a gblegble. -U -bi ni 'v, 'v nu -gv̄lv, 'v nu=o, -v -bi ni 'v, 'v nu ti, 'v nu=o, -v -bi ni 'v, 'v nu bue, 'v nu=o. A de -mv', -e mo -gv̄lpueli, -haannyibli 'bv -di, 'ti- 'v 'hrue =ne, k̄ee, 'a de -bi -mv', 'a -ne -nyr̄ow̄, v nii =ne -kvan 'yri. 21 -Aan 'mumu, ke- -aan de ni 'mv -we. 'Bu mo, nyiblo 'bv hie 'v -tebli -hv̄in -mv', -k̄oti 'n hla wen a nunuo bv, Nyisva di -nyi=e -kvan, -e ni 'd̄. E di 'wi=1 -gv̄lpueli -ni wen yi. A kukonyo di pu=v 'kibla k̄i, 'k̄i 'v 'a -gbetu a -ta', -e nu=o, e yi 'a kukonyo 'ni -hee -ni diak̄i, e k̄o, 'e -we -mo, 'k̄i bv nu 'a -ne -haan-kvand̄ -dv.

22 'A -ti, yinyre-tebli -mv', gbloyo -bi yi 'lu -mo le -hie, v ni, =ni 'nuo 'l̄=1. 'Gba -teblidu a 'mv cigbe ye' le. =Mu=c=c le, 'a -ne ti, 'k̄i -na nunukl̄o bv 'sii 'v yi. Kuo -Yusu =wlu yi -t̄ee. Nue nyibli. =Mu=c=c le, 'k̄i nyibli -mv', -v k̄o 'kl̄ =sii 'v yi, e k̄o, -v de -aan Kukonyo, v k̄o -mv 'hv̄en-, ba k̄o kibuwéenle. 23 'Bu mo, 'bv yi gble ni pi, 'k̄i 'v -tebli -mv', -e 'ye ni da -dedede, 'ti- -e 'ye ni -hee nyibli, -ni 'puv 'l̄ -na wunto 'l̄, -k̄oti -yi=e ni, -e mo, -tebli a 'mv, e ni 'blini. 24 Nyiblo -mv', -e ni -aan Kukonyo a -kvan, e 'yi yi -blee -ni, bv 'ple hle. K̄ee, e k̄o bv nu nyibli a pepe =haande -mo. E k̄o bv t̄oo nyibli a pepe Nyisva a -ti -t̄ee. E k̄o bv k̄o =wlu a 'l̄la. 25 'Bu mo, nyibli 'bu yi=1 yi ni -wen, e k̄o bv t̄oo =nu, 'k̄i 'l̄ =wlu 'yɔp̄o 'kwli. -Bakle, Nyisva di -nyi =nu 'kl̄, 'k̄i bv hie 'v de 'kuku a nunuo bv, -e di=e nu, v 'mv -ti a -t̄ee yi. 26 -Bakle, v di -h̄on 'l̄ Satan -ji', -e kl̄ =nu, -wen cro, -e kl̄ muma, -e di=e nu, de -mv', Satan a 'mv, e -hve, v 'mv=v nu.

Le'bɔɔti 'yri, 'kl̄ 'bv 'mv 'v -wlu -h̄on, nyibli di 'ye -hv̄en a gblegble

3 1-Ti -bv, 'n yi -mv -lee -ni, yru=o' le -t̄ee: Le'bɔɔti 'bv nyre 'v, 'kl̄ 'bv 'mv 'v -wlu -h̄on, nyibli di 'ye -hv̄en a gblegble. 2 Ti a 'mv 'yri, nyibli di -hie v ni -do a -ti 'lu -mo le. U di nue 'wliye diak̄i, v 'mv 'waa diɔnv̄ a -pli pu. U di 'yaa 'l̄ 'waa diɔnv̄, v 'mv Nyisva 'yri le -ha, v 'mv 'waa 'diinu k̄o 'waa 'bainu a -ti le -hee -ni, nyibli -mv', -v di -nu -hee -ni, v 'yi 'l̄=1 'l̄ -we, bv -nyi =nu 'wio, e k̄o, v 'yi 'l̄=1 'l̄ -we, bv -t̄uu 'v 'a -ne -dedede, 3 v 'yi 'l̄=1 'l̄ -we, bv nue 'waa diɔnv̄ a 'dok̄o, v 'yi 'l̄=1 'l̄ -we, bv k̄o nyibli a nyai, v 'mv nyibli hi kle pu, v 'yi 'l̄=1 'l̄ -we, bv yi 'waa diɔnv̄ a naale, de ni -do, v di nu, e no- mo bv -tu nyibli -hv̄en, v 'yi 'l̄=1 'l̄ -we, bv nue -haande -dv, 4 v di kaa nyibli, v di ni yru yi, v 'mv -tebli -hv̄in le nu, v 'mv

'li 'waa dīcnu 'li 'yaa -ni diakī, de -mv', -e yī 'waa plō -blee -ni, e nō- v di -nue -ni, kēe, v 'yī 'li=1 -we bu nūe Nyisva. 5 Nyiblidu a 'mv, v di 'wī Nyisva a nyibli yī, kēe, v 'nī -hva-a li bu yi Nyisva a 'klt -mv', -e ni=e, 'tū -tonyiblo a 'yrinaabvī 'e yī 'v yī 'sii -ni. hlcō nyiblidu a 'mv -mō le.

6 'Kī 'li =nu 'nyī, 'waa de -bī, v di pa 'li 'kayo ble, nvgbī -mv', -v 'yī 'lu -bua -ni, v 'mv -nu -kaa -ni, -e di-e nu, nvgbī a 'mv, v 'mv 'waa pupuwin kī wen. Nvgbī a 'mv, v ni de 'kuku diakī, yinyre-tebli a pepe, 'waa =whi -hve, e nō- v ni. 7 U pī nyibli a pepe nua yī bu, kēe, v 'nī -yru-o -ti a -tēe' le. 8 Nyiblidu a 'mv, -v pve nyibli -mō le, v -wen Nyisva a -tēe a win yī, =wī yī Moise a ti 'yri, -te Sanesi kō Sabresi 'huen-, v ni la, 'v -wen la Moise a 'mv yī. 'Waa 'lule-hihie nyre yī. U 'yī -Yusu 'Klisu =wlu yī -kuo -ni. 9 Kēe, v 'yī 'li=1 'li -we, bu muu ye', -e nu=o, nyibli -huohvī di=e le 'nī yru, -e mō, 'waa 'lule-hihie nyre yī, =wī yī ti -hi la a ti 'yri, -te -tonyiblo nu la, 'v yru la=a le -tēe, -e mō, Sanesi kō Sabresi 'huen-, 'waa 'lule-hihie nyre la yī -tēe.

Pəlv yī Timote 'nī -lee -ni, -e mō, e 'nī 'saa 'li

10 -Mō -bī, de -bu, 'n tve -ni, -yi=e ni, 'tū -ni yi=e, -te 'na 'yrinaabvī ni 'mv, e kō, de -bu, 'n -hve -bu nu, 'kī 'li 'na 'klt 'kwli, =ni yi=e -we, e kō, -te 'n nu Nyisva a -wlu a yikuole, -te 'n ni =wlu a 'lula, -te 'n nu nyibli a nuelē, -te 'n -nu, 'nī 'ye ni sa, =ni yi=e -we. 11 -Yi=e ni, -te nyibli nu 'na ti 'yaklī a yregbugba, kō, -te 'n nu la -huen a 'yiye, 'kī 'li 'du -mv', -v mō Aticōsi, kō Yikōni, kō, 'kī 'li Lisitri. E mō =han-tī, 'v gba 'mv ti 'yaklī yī diakī, kēe, -tebli a pepe a 'mv, -e nu 'mv, -aan Kukōnyō =gble 'mv ni. 12 E mō =haan-ti =ni, 'bu mō, nyiblo 'bv -hve bu na Nyisva a 'hru, -te e mō -Yusu 'Klisu a nyiblo, e di 'ye =huen, 'kī 'li -tonyibli -jt'. 13 Kēe, 'crekōnyiblo, kō nyibli -mv', -v kēe 'waa 'bio, v nu- -mō -bī, 'waa nununjmlī a yunyinyre di kī 'nī -bii -ni, 'tī -v di kaa nyibli, nyibli 'mv =nu -kaa -ni -we.

14 -Mō -bī, -tebli -bu, =nyī, kō, -wen kī, 'kī 'li -na =wlu a pepe kī, 'nēe 'v yī bu, ti a pepe, -kōtī -yi=e ni, -e mō, nyibli -bu, -v tōo -mv, v tōo -mv ni -tēe, 15 'tū -ni yi Nyisvacrien -we, kue la 'li -na 'hiande 'yie bu. 'Criēn a 'mv, e nō- yī -mv -tō -nyi, 'kī 'v Nyisva a 'hru wlon, 'kī -bu kuo -Yusu 'Klisu =wlu yī, -e di=e nu, Nyisva 'mv -mv wa. 16 -Tī a pepe -mv', v 'cru la 'li Nyisvacrien 'kwli, Nyisva a -Hihiu, nō- nu=o, nyibli 'v 'cri=t. Nyisvacrien a 'mv, e yī -a mv 'nī -hee -ni, -a yrui de -mv', Nyisva -hve -ba nu, e nō- yī -a mv -hee -ni, -a yrui de 'kuku -mv', -a nu, e nō- pī 'v -a mv -haan'hru wlon, e nō- tve ne -a mv, -te -a di nu, 'tū -aan 'yrinaabvī 'mv 'v yī 'sii -ni. 17 Kēe - Nyisva a -Hihiu nu 'a nunuo, -e di=e nu, Nyisva a nyiblo 'mv 'v yī 'sii -ni. Nyisva -nyi=e 'klt a pepe -mv', e -hve ni, 'kī e 'mv 'a -ne =haandē =dv nu a -ti.

Pv -Yusu a -haantitie 'a -ne ti

4 1 -Nyrōwō di 'v 'nī nyre, -Yusu 'Klisu 'mv di de, e 'mv nyibli a pepe win kī -kō -ni, 'kukvonyiblo kō 'klōnunyiblo 'huen-, e 'mv =nu -bati le

-pvu -ni. **Ξ** no- nu=o, 'nì nyee -mu le, 'kì 'v Nyisva ye', kò 'kì 'v -Yusu 'Klsva ye', **Ξ** pu nyibli -haantitie. 'Nee =ne kì bu, 'ye =bu nyibli yì 'a 'winwun ni -hve, 'ye =bu v 'ye ni -hva 'a 'winwun. 'Bu mò, nyibli 'bu yì de 'kuku ni ni, lee =nu, bu hie 'v de 'kuku a 'mu, 'a nunuo bu, -nyi =nu 'kli, 'kì bu nu =haande. **Ξ** =nu, 'kì 'li =wlu a 'lila 'kwli. **Ξ** di kò ti, ε 'mu 'v nyre, -ε kò 'yri nyibli 'ye ni di nyibli -bu, -v tue =nu -ti a -tee nua yì bu nt pv. KEE, v di=e 'nì -hva, 'kì bu nu -tebli -mu', -ε nyre yì. **Ξ** no- kò -ti, v 'mu hitconyu le 'kukue -ni. Hitconyu a 'mu, v di 'nì -hu. 'Bu yì 'kì hitconyu a 'mu nua yì bu ni pi, -ε -bi 'waa plò ble ni. **Ξ** 'yì 'lt=1 'lt -we, bu pu 'kì -ti a -tee nua yì bu, hitcôle ni -do, ε no- v di nua yì bu pv. **Ξ** KEE, -mò -bi, 'cibi 'v -na diçnu a win a kikçole, 'ye -huen, pu nyibli -Yusu a -haantitie. -Kvan -mu', Nyisva -nyi -mu, gba=a 'lu -mò, -bu -yra=a 'lu.

6'Mò -bi, ti nyre 'v ni, 'na 'kvkti 'mve yre. 'N 'wi=1 -cohlu, v di Nyisva -pie -ni yì. **7**Kì 'li 'na =wlu a pepe kì, 'n nu -Yusu 'Klsva a -kvan ni, =wi yì =gbapunu. -Kvan, Nyisva -nyi 'mu =bu nu, 'n -yra=a 'lu ni, =wi yì cigbe'gbanyo, -ε -yra 'a cigbe a 'gbugba 'lu. -Tebli -mu', -a kuo =wlu yì, 'n -tuu 'v=v ni -tee. **8**'N yi=e ni, -ε mò, Nyisva -we 'na =haande gbagbu -mò, 'kì 'li yakò 'kwli, -kötì ε 'sii 'v 'mu yì, 'kì 'v 'a diçnu ye'. -Haande gbagbu a 'mu, ε 'wi=1 -gulvklavn yì, v yì cigbe'gbanyo -mu', -ε -ha 'v 'a 'bio 'hru wlòn -nyi. -Aan Kukonyo -mu', -ε pi -tee a -batı, -nyrcwo -mu' -kò 'yri ε di 'v nyibli -batı le -pvu -ni, 'kì ε di 'v 'mu =haande a 'mu -nyii -ni. **Ξ** 'yì 'mò ni -do 'pa, ε 'nì -nyi=e 'mò=c ni. KEE, nyibli a pepe -mu', -v nuv =ne, 'ti- -v yì=1 -ple, v nuv -ε di=e -nyi.

Polv -hue=e ni, 'kì Timote bu di 'li=1 -mò

9=Tu 'v 'kli, =mu 'ne- 'mu -mo di -te ti ne -bu, **10**-kötì Demasi hie 'v 'mu bu, 'kli a -tebli a nuelə a -ti, 'e mu 'li Tesalonikidu 'kwli. Klesasi -mo -bi, 'kì ε mu 'li Galatibulgba 'kwli, Titı -mò -bi, ε no- mu 'li Damatibulgba 'kwli. **11**Luku ni -do, ε no- ni mò 'mu 'hvi. 'Bu mò, =ni yì ni di, -ε -bi -kò Makı 'huen- ba di, -kötì ε -we 'li bu -hee 'mu ni, 'kì 'v -kvan a -ta'. **12**Tisiku -mò -bi, 'kì 'n lee 'li=1 Efesidu 'kwli. **13**'Bu mò, =ni yì ni di, 'kì -bu naa 'li Trvasidu 'kwli, 'kì 'li nyiblo -mu', -ε mò Kalvpusı -mò, =mu 'mu 'na cekveti -mu', 'n hie 'li bu yì ya. Ya 'crun -mu' -we, seyi-seyi 'a de -mu', v nu mamvukue, v -nu.

14-Tebliblanyo -mu', -ε mò Alesadri, ε nuu 'mu 'cre le diakı. De -mu', ε nu 'mu -mò, -aan Kukonyo, no- di=e 'a 'peeë -nyi. **15**-Na 'mumu, =tu -na diçnu 'yie, ε 'nì -ha -mu 'cre le -nuu -ni -we, -kötì ε 'yì -aan töçwin -nuv -ni.

16Yì-he-nyrçwo, -ε kò 'kwli v gba 'li 'mu -batipuvle', -te 'n -hhiia =nu kle, -ε mò, 'n 'yì de -hvan =du -nu, nyiblo =du 'yì 'v -di, 'kì bu -hee 'mu. 'Waa pere, v hie 'v 'mu bu. De -mu', v nu 'mu -mò, Nyisva bu -hru 'a -ti -mò. **17**KEE, -aan Kukonyo, no- 'yì 'v 'mu bu -hie. **Ξ** no- -nyi 'mu 'kli, 'kì -bu hla Nyisva a -ti, dakò a nyibli a pepe 'v 'win. Kukonyo a 'kli, no- nu=o -we, 'kì

-bati 'yi 'mu -klɔ̄, 'nɪ -ta 'lɪ kɔ̄kɔ̄' wlɔ̄n. 18 'N yi-e nɪ, -ɛ mɔ̄, -aan Kukɔ̄nyɔ̄ di 'mu 'nɪ =gble, 'kɪ 'v 'a -ne yinyredɛ -dv a -ta', kɔ̄, ε di -tu 'mu 'yie, 'mu 'lɪ yakɔ̄ 'kwli mu, -te -mu', ε kɔ̄ 'lɪ nyibli win kɪ. Ba 'de -ba pu=v 'nyre le, -te 'klɔ̄ te yi bv̄. Ke- bv̄ nɪ 'mu.

'Betile

19 'N 'beti Plisilt kɔ̄ Akilast 'hvɛn-, kɔ̄, 'n 'beti Onesifɔ̄lɪ kɔ̄ 'a 'kayubvkvɛ 'hvɛn-. 20 'Kɪ Elasitɪ hie 'lɪ Koletidɪɔ̄ 'kwli. Trofimv̄ -mɔ̄ -bɪ, 'a 'hvɪ a hinhren a -tɪ, 'kɪ 'n hie 'lɪ= Miletidɪɔ̄ 'kwli bv̄. 21 -Tu 'v 'khɪ, -bv̄ di 'lɪ, 'tɪ- ce a ti 'mu 'v nyre.

Ebulusɪ, kɔ̄ Pudasɪ, kɔ̄ Linusɪ, kɔ̄ nvgba -mu', -ɛ mɔ̄ Klodia, kɔ̄ Nyisva a nyibli a pɛpɛ -bɪ -mu' 'hvɛn-, v 'beti -mu.

22 -Aan Kukɔ̄nyɔ̄ bv̄ nɪ 'v -mu -mɔ̄, kɔ̄, bv̄ nu 'aan pɛpɛ =haandɛ -mɔ̄.